

стор. 2

**МЕРІЯ СТУРБОВАНА
КУЛЬТУРНИМ РІВНЕМ КИЯН**

У столиці запрацювала Громадська гуманітарна рада

стор. 4

ДОСТУПНІ СУБСИДІЇ

Яким чином і кому їх надаватимуть, ішлося під час гарячої телефонної лінії в уряді

Кризи абітурієнтів 2012 не буде

З 1 вересня діти знову навчатимуться 11 років

Фото: Микола ТИМЕНКА

У День знань за парти сіли майже 26 тисяч столичних першокласників

Марія БЕЛЯЄВА
“Хрещатик”

Сьогодні в усіх 525 школах столиці святкують День знань та початок нового навчального року. Школярів очікують чергові зміни: навчальні заклади повертаються до 11-річки, а 5-річні дітлахи здобуватимуть дошкільні знання. Крім того, столичні школи матимуть фінансову самостійність, а два реконструйованих та розширених навчальних заклади знову відчинять свої двері для школярів. А втім, головні освітні проблеми лишаються незмінними: педагогічні кадри, приміщення навчальних закладів, що використовують не з освітньою метою, та застарілий підхід до навчання дітей.

1 вересня в Києві за парти сіли 226 тисяч учнів, з них майже 26 тисяч дітей прийшли до школи вперше, кожному з яких міська влада підготувала подарунок — набір першокласника. Їхні старші “колеги” повернуться до 11-річної системи навчання. За словами міністра освіти Дмитра Табачника, тих, хто навчався за 12-річною системою, перевантаження не очікують. На його думку, тодішня програма для школярів була занадто деталізована. Цього навчального року міністерство визнало пріоритетними такі завдання: підвищення якості освіти в природничо-математичних дисциплінах, створення нового проєкту літературної освіти, впровадження в навчальних закладах інформаційно-комунікаційних технологій.

Міська влада вбачає у поверненні до 11-річки позитив-

ні моменти. За офіційними даними, лише в Києві заощадження бюджетних коштів становитиме приблизно 121 млн грн. 12-річна система освіти стала б причиною повернення до другої зміни, якої вдалося позбутися з 2002 року, стверджують у Головному управлінні освіти та науки КМДА. Вдалося уникнути і “порожнього” 2012 року, коли взагалі б не було випускників. Де-факто освіта таки буде дванадцятирічною: відтепер обов’язковою є її дошкільна складова. Хоча для прийому до школи не треба буде жодного документа про закінчення дошкільного закладу, тож є варіант, що сумлінні батьки зможуть займатися з дітьми самостійно, зважаючи на наповненість дитсадків.

У 2010-2011 навчальному році київські школярі здобуватимуть освіту в 525 загальноосвітніх навчальних закладах. “Для вчасного та організованого початку нового 2010-2011 навчального року підготовка навчальних закладів розпочалася ще наприкінці травня 2010 року, було створено спеціальні перевіряльні комісії. Наразі можна впевнено сказати, що столичні навчальні заклади готові прийняти школярів”, — запевнив заступник голови КМДА Леонід Новохатько. До свята Першого дзвоника після реконструкції та розширення в Києві відкрито два навчальні заклади — школи № 47 у Печерському районі та № 162 у Святошинському. Відчинили двері також і два реконструйованих дошкільних заклади. “Ми завершуємо реєстр усього того, що втрачено галуззю освіти по приміщеннях та земельних ділянках, особливо що стосується дитячих садків, яких нині бракує киянам”, — розповів Леонід Новохатько. — В деяких дошкільних закладах нині розміщуються районні відділення пенсійного фонду, податкової служби, соціальної служби, а також приватні компанії. Звісно, ми будуватимемо і нові садки, але хочемо відшкодувати місту ці приміщення”. У столиці до нового на-

вчального року з’явиться ще одне нововведення, про яке писав “Хрещатик”: міські школи переводять на власний баланс. Фінансова самостійність дасть їм можливість відкрити рахунки та розпоряджатися бюджетом відповідно до власних потреб.

А втім, на сьогодні є ще кілька актуальних проблем. Не всім дітям вчасно довезуть нові підручники, попереджають у Міністерстві освіти. Особливо це стосується 10-класників, які навчатимуться за новими підручниками. Це питання намагатимуться вирішити за допомогою Інтернету: електронні версії перших розділів підручників для десятих класів розміщено на сайті МОН. Як запевняє міська влада, всі міські школи забезпечено комп’ютерами, учні мають змогу користуватися Інтернетом і знаходити там потрібну для навчання інформацію.

Освітні кадри старішають, стурбовані в Міністерстві освіти і науки. За словами Дмитра Табачника, сьогодні в країні дітей навчають понад 16 % учителів пенсійного віку, і лише трохи більше ніж 17 % — тридцятирічних. Причина зрозуміла: мала зарплата, непопулярність професії педагога. З року в рік ставили завдання підвищити престиж учителя, а наразі тут працюють переважно ентузіасти.

Поки можновладці займаються кількісними реформами, якість освіти майже не змінюється відповідно до вимог сучасного світу. Як розповів президент Академії педагогічних наук Василь Кремень, українські учні демонструють добрі здобутки в теоретичних олімпіадах, і дуже слабкі — в тих, де треба виконувати практичні завдання. “В наш інноваційний час, коли постійно відбуваються зміни, важливо навчати дитину вчитися протягом усього життя, бути самостійною, а не давати їй просто базові знання, якими вона не зможе скористатися”, — запевняє він. Як допомогти дитині краще навчатися та засвоювати новий матеріал, читайте на стор. 3 ●

ОФІЦІЙНО

**Привітання
виконувача обов'язків
голови КМДА
Олександра Попова
з Днем знань**

Дорогі школярі, студенти, шановні вчителі, викладачі та працівники навчальних закладів! Вітаю вас із чудовим хвилюючим святом — Днем знань! 1 вересня — це день, з якого починається дорога в майбутнє для кожного з нас. Це день, коли дорослі пригадують свої золоті роки дитинства, а учні — повертаються до шкіл, де їх чекає коло друзів і досвідчені наставники-педагоги. Усім, хто сьогодні прийде до навчальних закладів здобувати знання, бажаю досягти своєї мети, знайти взаєморозуміння з викладачами та батьками, зустріти добрих і надійних друзів. Особливо я вітаю першокласників та випускників. Бажаю ніколи не зупинятися на дорозі знань, адже вона дедалі цікавіша і по-справжньому нескінченна! Міська влада доклала немало зусиль для того, щоб усі київські школярі прийшли в охайні відремонтовані класи, щоб у дитячих садочках відкрилися нові групи, щоб наші діти з задоволенням отримували якісну конкурентоздатну освіту! Вітаю усіх із початком нового навчального року! Нехай цей рік відкриє перед школярами нові горизонти пізнання себе і світу, вчителів надихне успіхами вихованців, а батьків — гордістю за своїх дітей.

**Щиро Ваш
виконувач обов'язків голови
Київської міської державної адміністрації
Олександр ПОПОВ**

3 вересня потяги метро ходитимуть частіше

З 1 вересня в ранкові та вечірні години “пик” у будні зменшуються інтервали руху поїздів на Сирецько-Печерській лінії. Цього дня на “зелену” лінію підземки виїдуть 7 нових потягів, два з них — вітчизняного виробництва, повідомляє сайт метрополітену. Про це “Хрещатику” розповіли в прес-службі столичної підземки. Введення нових потягів збільшить провізну спроможність лінії й поліпшить умови перевезення пасажирів, наголосили в підприємстві. Нові вагони вирізняються сучасною конструкцією притулено-розсувних дверей, мають систему зовнішнього та внутрішнього відеоспостереження вагонів, спеціальні місця для проїзду інвалідів на візках. Окрім цього, у вагонах поліпшено систему вентиляції та посилено шумоізоляцію салонів ●

Новий керівник “Плесо” приступив до виконання посадових обов'язків

Заступник голови КМДА Олександр Мазурчак представив колективу КП “Плесо” нового керівника — Павла Походія. Відповідне розпорядження було підписано 27 серпня виконувачем обов'язків голови КМДА Олександром Поповим. КП “Плесо” займається охороною, утриманням та експлуатацією внутрішніх водойм і зон відпочинку. Як куратор комунального підприємства Олександр Мазурчак зазначив, що всі позитивні починання керівництва підтримує столична влада, та доручив новопризначеному керівнику КП “Плесо” вже за тиждень надати пропозиції щодо розв'язання існуючих проблем ●

Повідомлення

Печерська районна у місті Києві рада повідомляє, що чергова тринадцята сесія районної ради V скликання починає свою роботу 9 вересня 2010 року о 16.00 у приміщенні районної ради за адресою: вул. Суворова, 15.

КИЇВ — ЄВРОПЕЙСЬКА СТОЛИЦЯ

Мерія стурбована культурним рівнем киян

У столиці запрацювала Громадська гуманітарна рада

Тетяна КОТИК
“Хрещатик”

Кияни стануть культурнішими та освіченішими. Над цим працюватиме спеціально створена Громадська гуманітарна рада Києва. До неї увійшли заслужені діячі культури, освітяни, медики, а також представники міської влади. Крім підвищення культурного рівня киян, рада працюватиме над низкою проблем у сферах медицини та освіти. Вчора їх обговорили в мерії на першому засіданні новоутвореного органу.

Заслужені митці країни стурбовані рівнем культури та освіти українців, особливо молоді. “Рівень культури та освіти нині понизився. Працюючи зі студентами, змушений констатувати, що багато з них навіть не знає, хто така Ольга Кобилянська й ніколи не читав “Украденого щастя” Івана Франка”, — зазначив народний артист України Михайло Резнікович. У зв'язку з цим у квітні цього року Президент України Віктор Янукович створив Громадську гуманітарну раду. Вона покликана об'єднати зусилля органів державної влади і громадськості у вирішенні найважливіших питань гуманітарного розвитку.

Столиця ж вирішила не відставати. Вчора в мерії відбулося перше засідання Громадської гуманітарної ради Києва. До її складу увійшли видатні діячі культури, освітяни й медики. Саме на їхні знання та досвід спиратиметься новоутворений орган, ухвалюючи конкретні рішення. Незабаром члени Ради розроблять стратегічний план гуманітарного розвитку. На

Виконувач обов'язків голови КМДА Олександр Попов переконаний, що завдяки Громадській гуманітарній раді вдасться впроваджувати реформи в різних галузях життя столиці

першому засіданні його учасники внесли свої пропозиції щодо подальшої роботи ради та окреслили найбільочіші питання.

“Ми маємо велику потребу в тому, щоб кожен із фахівців своєї галузі висловив власну думку, аби ми спільно могли визначити напрямки діяльності Ради та головні проблеми, які вона розв'язуватиме. Тим паче, що зараз ми знаходимося на етапі впровадження реформ у різних сферах, а також і гуманітарній”, — наголосив виконувач обов'язків голови КМДА Олександр Попов.

Не лише необізнаність молоді в літературі турбує учасників ради. Проблем у гуманітарній галузі — сповна. Зокрема голо- ва постійної комісії Київради з питань

культури та туризму Олександр Бригинець наголосив на потребі вирішення питання з приміщеннями закладів культури. “Це одна з найпоширеніших і найбільочіших проблем у цій сфері. Тому що бібліотеки, театри, майстерні, приміщення яких знаходяться у районній власності, постійно конфліктують із районною владою. Тож усі приміщення муніципальних закладів культури потрібно передати до муніципальної влади”, — переконаний пан Бригинець.

Водночас голова постійної комісії Київради з питань охорони здоров'я та соціального захисту Алла Шлапак наполягала на тому, щоб до списку питань, які вирішуватиме гуманітарна рада, було додано пункт про соціальний захист ●

ОСВІТА

Майбутні педагоги прийняли посвяту

Київський університет імені Грінченка відсвяткував День першокурсника

Марія БЕЛЯЄВА
“Хрещатик”

Учора в Київському університеті імені Бориса Грінченка — педагогічному закладі столиці — відбулася посвята в першокурсники. Цього навчального року у виші відкрито 16 нових спеціальностей та напрямків підготовки, 7 з них — для бакалаврів. Першокурсниками стали 800 молодих людей. Сьогодні педагогічний вищий навчальний заклад пишається новим приміщенням та сучасними аудиторіями, а міська влада продовжує підтримувати викладачів університету муніципальною надбавкою до зарплати.

31 серпня для студентів, що стали першокурсниками Київського університету імені Бориса Грінченка, звершилася урочиста мить — посвята в “грінченківці”.

На сцені їх вітали викладачі, ректор університету Віктор Огнев'юк та заступник голови КМДА Леонід Новохатько. Останніми роками міський університет стрімко розвивається — він підтвердив IV рівень акредитації, відкриває нові спеціальності. Це єдиний навчальний заклад Києва, фінансований з міського бюджету. Завдяки столичній владі закладу виділено земельну ділянку та побудовано в 2008 році новий сучасний корпус із просторими аудиторіями, оснащеними інтерактивними дошками. “Університет має п'ять корпусів, де створено всі умови для навчання, — розповів ректор Віктор Огнев'юк. — У нашому закладі є традиції, пов'язані з високим рівнем освіти і науки. Головне завдання, яке ми ставимо перед студентами, — здобути якісну освіту”.

Цього року в структурі університету запрацював новий повноцінний Інститут мистецтв, де студенти навчатимуться образотворчого та музичного мистецтв, а також дизайну. Тож нині до складу Київського університету імені Бориса Грінченка входять п'ять інститутів (лідерства, психології, мистецтва, гуманітарний та

педагогічний), а також університетський педагогічний коледж. З'явилися і 16 нових спеціальностей та напрямків підготовки, 7 з них — для бакалавра, зокрема журналістика, менеджмент, психологія, переклад, іспанська, італійська та німецька філології. Віктор Огнев'юк додав, що на бакалаврат денної форми вступило майже 800 студентів, половина молоді приїхала з регіонів.

“Сьогодні є практична потреба забезпечення кадрами освітньої галузі, тому університет імені Грінченка — для нас велика підмога, — наголосив заступник голови КМДА Леонід Новохатько. — Лише шкіл разом з дитсадками в місті працює понад 1100. Цей заклад готує для столиці педагогічні кадри, є тут і така вкрай потрібна спеціальність, як менеджмент освіти. Звісно, місто і надалі підтримуватиме університет. Зокрема ми надаємо працівникам професорсько-викладацького складу 50 % окладу муніципальної надбавки”. Нинішнього року в університеті імені Грінченка навчатимуться 6416 студентів, а понад 5 тисяч учителів проходять курси підвищення кваліфікації ●

Школа в радість

Прості вправи допоможуть дитині подолати стрес

Марія БЕЛЯЄВА
"Хрещатик"

Першим кроком до відповідальності в житті кожної людини є школа. У класі на школяра постійно виливаються величезні потоки нової інформації, які потрібно переварити і засвоїти. Всі батьки хочуть, щоб їхня дитина була відмінником, проте, на жаль, сучасна система освіти не завжди створює для малюка потрібні для його розвитку умови. Чому навчання в школі викликає в дитини стрес і як допомогти йому навчатися краще дізнавався "Хрещатик".

— Будь-яка зміна в житті людини — це стресовий чинник, тому школа, за визначенням, є стресом для дитини, — вважає Антон Семенов, психотерапевт і тренер із інтегративної кінесіології. — Мамі поруч немає, вчителі постійно розповідають новий матеріал, та ще й опитують. Коли на людину діє стресовий чинник, у нього виробляється додаткова енергія, яку потрібно вихлюпнути. А проблема школи полягає в тому, що діти на уроках не рухаються. Такий загальний стандарт: дитина повинна сидіти і уважно слухати вчителя, робити те, що йому накажуть, не відволікатися.

Утім, стрес спричиняє будь-яка життєва зміна, а небезпеч-

У школі дитина регулярно опиняється в стресових ситуаціях, навіть просто сприймаючи нову інформацію

ним він стає, коли дитина не може з ним упоратися, кажучи термінами психології — коли виходить за звичні зони комфорту. На жаль, школа замість того, щоб розширювати, часто звужує зони комфорту. Наприклад, школяр не вивчив домашнє завдання, а вчителька його вилаяла. Через підвищений стрес зона комфорту в дитини звужується, і наступного разу йому буде складніше зробити домашнє завдання. З'являються страхи, фобії, на фізичному рівні — ску-

тість, погіршується кровообіг — і нові знання не засвоюються.

За словами Антона Семенова, щоб діти краще навчалися, їм потрібно більше рухатися. Доведено, що розмовні навички зав'язані на дрібній моториці пальців: якщо людині зв'язати пальці, вона навчатиметься в десятки разів повільніше. Крім того, сучасні методики навчання свідчать про те, що нову інформацію легко зрозуміти і запам'ятати, впливаючи на різні канали сприйняття: картинка, звук,

тактильні відчуття, смак, дотик і рух.

До питання взаємозв'язку фізичного руху і розвитку дитини вперше звернулися в 1960-х роках у Сполучених Штатах. Там було створено дослідницькі центри, які вивчали, як за допомогою впливу через тіло можна допомагати дітям із вадами в розвитку. За основу брали поведінку маленьких дітей. Інстинктивно вони краще розуміють потреби тіла і здатні допомогти собі самі. На основі дослідів складали комплекси вправ,

які тестували на групах, і у результаті створили комплекс вправ, який всім підходить. Головний постулат науки про цю тілесну техніку — кінесіологія — стверджує, що за допомогою спеціальних і дуже простих вправ мозок і тіло людини стають збалансованими, встановлюється гармонійний зв'язок між мисленням (інтелект), емоціями (відчуття) і тілом. Це дає змогу людині ефективніше засвоювати інформацію, успішно оволодівати навіть найскладнішими інтелектуальними діями. Виявилося, що вправи придатні не лише для дітей, а й для людей різного віку і занять — спортсменів, бізнесменів, політиків. Засновниками освітньої кінесіології є Пол і Гейл Деннісони. Вони створили програму "Гімнастика мозку", що за допомогою природних фізичних рухів тіла активізує природні механізми мозку.

Нещодавно можливість практичного застосування кінесіології для школярів узяли на озброєння в Росії. З 2004 року в країні діє державна програма "Школа без стресу", яка охоплює 60 шкіл. Досвідчені тренери навчають шкільних психологів і педагогів комплексам вправ, а ті, в свою чергу, навчають дітей. Вправи спрямовані на поліпшення уваги, на розвиток навичок комунікації, писання. Як розповів Антон Семенов, який працював тренером у програмі "Школа без стресу", після виконання вправ у класі діти стають уважнішими, спокійнішими, в цілому поліпшується їхня успішність. Вправи, запропоновані цією програмою, можуть практикувати як діти, так і їхні батьки ●

Вправи з програми "Школа без стресу"

"Перехресні кроки"

Для початку уявно проведемо лінію від лоба до носа, по підборіддю і нижче — вона розділяє тіло на праву і ліву половинки. Рухи, що перетинають цю лінію, інтегрують роботу півкуль мозку. Тому "Перехресні кроки" сприяють розвитку координації та орієнтації в просторі, роблять успішнішим набуття навичок читання, писання, слухання, засвоєння нової інформації. А ще знімають біль у поясниці та підтягують м'язи живота.

1. Ліктем лівої руки тягнемось до коліна правої ноги. Легко торкаючись, сполучаємо лікоть і коліно.

2. Цей самий рух повторюємо правою рукою і лівою ногою. Виконувати стоячи або сидячи.

3. З'єднуємо ліву ногу і праву руку за спиною — і навпаки. Повторити 4-8 разів.

"Перехресні кроки" потрібно робити в повільному темпі й відчувати, як працюють м'язи живота. Якщо цього відчуття немає, простежте, чи не низько опускаєте лікоть, чи не дуже високо під-

німає коліно, чи немає зайвого нахилу в поясниці.

"За п'ятіркою — на слоні"

Ці вправи допомагають легше навчатися і частіше отримувати хороші оцінки. Адже завдяки їм помітно підвищуються увага і зібраність, та й навчальний матеріал запам'ятовується швидше.

"Слон"

Вправа об'єднує всі канали сприйняття: аудіальний, візуальний, кінестетичний. Вона також стимулює внутрішню мову і творче мислення. Як наслідок, поліпшуються навички читання, слухання, письма, мови, підвищується увага, поліпшується пам'ять. Виконуючи рухи, важливо домогтися, щоб працювало все тіло.

1. Станьте зручно, ноги на ширині плечей, коліна розслаблені. Праву руку підніміть і опустіть на неї голову. Плече повинно бути притиснуте до вуха так щільно, що, якщо покласти між ними аркуш паперу, то він утримається. Погляд — на пальці витягнутої руки.

2. Малюємо ледачу вісімку всім тілом... Для цього трохи присідаємо, починаємо хвилеподібний рух від колін через стегна і вище в корпус. Одночасно з цим гудимо "у-у-у". Уявним кінцем є ваша рука.

3. Очі стежать за рухом руки і проєктують вісімку на відстань. Половинки вісімки (вона ж — знак нескінченності) сполучаємо на лінії на рівні очей, малювати починаємо за напрямком вліво — вгору.

4. Повторюємо такі самі рухи іншою рукою.

"Сова"

Вправа знімає напругу ший, поліпшує приток крові до головного мозку. Вона сприяє розвитку таких навичок, як слухання і математичні обрахунки.

1. Права рука захоплює лівий надостний м'яз (між шиєю і плечем). Долоня повинна бути м'якою, ніби "приклеєною" до м'яза.

2. Стискайте м'яз і поволі повертайте голову зліва направо. Дійшовши до крайньої зручної точки, починаємо рух у зворотний бік.

При цьому губи складено трубочкою і на видиху вимовляємо: "ух". Шия легенько витягується, підборіддя рухається вперед, а очі за кожного "ухання" округляються, як у сови. Зазвичай на один поворот голови припадає 5 звуків. Усі рухи виконуються синхронно! Виконайте вправу не менше 3 разів.

3. Поміняйте руки і повторіть, розслаблюючи правий надостний м'яз.

Завдяки "уханню" знімаються шелепні стискання, що поліпшує мовлення. Ця вправа є особливо корисною після тривалого писання, роботи з комп'ютером, керування машиною (для дорослих).

"Візьмемося за вуха, друзі!"

"Позитивні точки"

Вправа допомагає школярам уникнути такої ситуації: "Вчив, знаю відповідь, але ніяк не можу пригадати". З її допомогою діти активніше засвоюють нову інформацію, у них поліпшується пам'ять. Окрім того, вона допомагає впоратися зі стресом, швидше знайти

вихід із проблемної ситуації, ослабити емоційну напругу. Вправа особливо актуальна перед написанням контрольних робіт, публічних виступів і під час іспитів.

Можна виконувати стоячи і сидячи.

1. Покладіть середній і вказівний пальці обох рук на точки, що знаходяться на лобі посередині між лінією брів і волоссям. Вертикальна вісь точок — посередині зиниці.

2. Потримайте пальці на цих точках до виникнення під ними тепла або пульсації. При цьому можна уявляти позитивне розв'язання проблемної ситуації.

"Ковпак, що думає"

Ці рухи загострюють слух, допомагають роботі короточасної пам'яті, підвищують розумові та фізичні здібності. До слова, вони дивовижно поліпшують рівновагу.

На думку психологів, "ковпак, що думає" буде корисний школярам перед початком уроків, оскільки допоможе швидко сконцентрувати увагу. Вправа також є вельми доречною перед публічними виступами і для зосередження під час роботи з комп'ютером.

Можна виконувати стоячи і сидячи.

1. Тримайте голову прямо, не напружуючи шию і підборіддя.

2. Візьміться руками за вуха так, щоб великий палець опинився з тильного боку вуха, а решта пальців — спереду.

3. Масажуйте вуха зверху донизу, трохи розгортаючи їх у бік потилиці.

4. Дійшовши до мочки, м'яко помасажуйте її. Повторіть вправу 4 рази ●

Доступні субсидії

Яким чином і кому їх надаватимуть, ішлося під час гарячої телефонної лінії в уряді

Валентин ЗНАМЕНСЬКИЙ
спеціально для "Хрещатика"

Питання отримання житлово-комунальної субсидії лишається одним з найактуальніших. На телефонні гарячі лінії Кабміну, Мінпраці та регіонів продовжують надходити звернення громадян. І якщо в перший тиждень серпня телефонували сотні осіб, то нині — тисячі. А з урахуванням регіонів — десятки тисяч. Особливих нарікань на роботу центральних та регіональних управлінь праці та соціальної політики в людей немає. Запитання насамперед стосуються спрощеної системи та доступніших умов отримання субсидії. Найчастіші запитання і відповіді на них спеціалістів Мінпраці "Хрещатик" наводить нижче.

— Чи захистять субсидії селян, чий будинок мають газове опалення і зазвичай більшу площу, ніж міські квартири? У таких оселях проживають переважно пенсіонери.

— Звісно, під час опалювального періоду в таких будинках збільшується використання газу і зростає оплата. Ці мешканці потребують субсидії, яку їм і призначатимуть на підставі загальних положень. Можливо, тут виникатиме чимало нестандартних ситуацій. Тому доведеться більше працювати спеціальним комісіям, індивідуально розглядати окремі випадки. Тобто, для села немає якихось винятків. До того ж сільські пенсіонери здебільшого вже отримують субсидію, яку їм тепер буде лише перераховано по новому. Тож селянам особливо непокоїтися немає через що.

— Як дізнатися, що людині призначено субсидію на підставі надісланих документів?

— Громадянин, який заявив про своє право на субсидію, отримає повідомлення про те, призначено йому субсидію на житлово-комунальні послуги чи ні. У разі її надання у повідомленні буде вказано термін і розмір допомоги, а також суму обов'язкової плати за кожну послугу. Крім того, щомісяця організаціям, що надають послуги, надходитимуть списки громадян, яким нараховано субсидію, її розмір та обов'язкову плату. Після звернення та надання заявником усіх документів протягом десяти днів документацію мають опрацювати і надіслати відповідне повідомлення.

— Які умови отримання субсидії, якщо один із зареєстрованих перебуває за кордоном?

— Відповідно до законодавства, субсидію призначають уповноваженому власникові житла, наймачу державного та громадського житлового фонду, членові житлово-будівельного кооперативу, власникові (співвласни-

До місцевих управлінь праці та соціального захисту населення вже звернулося майже 300 тисяч осіб із заявами про призначення субсидії

ві) помешкання, на якого відкрито особовий рахунок за місцем реєстрації. Положенням про порядок призначення та надання населенню субсидій встановлено, що її розраховують залежно від кількості зареєстрованих у квартирі чи будинку осіб та їхніх доходів. Якщо у житловому приміщенні зареєстровані особи, які фактично не проживають там, під час призначення субсидії їх не буде враховано, коли підприємства-надавачі послуг підтвердять, що плата за житлово-комунальні послуги на цих людей не нараховується. Питання щодо нарахування плати за ЖКП громадяни вирішують з підприємствами та організаціями, які надають ці послуги.

— Чи враховувати в сукупний дохід сім'ї соціальну допомогу при народженні дитини і чи можна в такому разі отримати субсидію?

— Розрахунок сукупного доходу для призначення субсидії здійснюється відповідно до Методики обчислення сукупного доходу сім'ї для всіх видів соціальної допомоги, затвердженої спільним наказом Мінпраці, Мінфіну, Мінекономіки, Державного комітету сім'ї та молоді, Держкомстату. Згідно із зазначеним документом, до сукупного доходу сімей входить допомога (крім частини допомоги при народженні дитини, виплата якої здійснюється одноразово при народженні першої дитини в сумі 4,8 тис. грн, другої дитини — 4,84 тис. грн, третьої та наступної дитини — 5 тис. грн). Молода сім'я сама може зробити попередній розрахунок. Він нескладний: дохід усіх членів сім'ї, зареєстрованих на житловій площі, за попередні шість місяців (розмір допомоги при народженні дитини, який виплачується щомісяця та якщо батько дитини працює, — нараховану зарплату), поділити на 6 — так обчислюється середньомісячний дохід. Якщо місячна плата за ЖКП у межах норм

перевищує 15 відсотків доходу, то сім'я має право на субсидію, якщо ні, то потрібно дочекатися опалювального періоду, коли збільшуються комунальні платежі, і знову зробити розрахунок.

— Розкажіть детальніше про умови надання субсидії громадянам, які вже мають пільги на оплату комунальних послуг?

— Житлові субсидії призначають залежно від вартості ЖКП з урахуванням пільг, які надаються відповідно до чинного законодавства. Умови призначення субсидії пільговикам не відрізняються від умов надання субсидій іншим особам.

— Якщо людина має та сплачує банківський кредит, чи впливає це на можливість отримання субсидії?

— Потрібно розглядати кілька видів кредитування, а саме: на навчання, на купівлю транспортного засобу або житла. Відповідно до Методики обчислення сукупного доходу сім'ї для всіх видів соціальної допомоги, до сукупного доходу сім'ї не враховуються кошти на навчання, отримані безпосередньо від підприємства, установи чи організації на умовах позики чи кредитів та щомісячні компенсаційні виплати. Такі кошти не впливатимуть на право отримання житлової субсидії.

Разом з цим Положенням про порядок призначення та надання населенню субсидій встановлено, що субсидії не призначають, коли будь-хто із зареєстрованих у житловому приміщенні осіб, яким нараховується плата за ЖКП, протягом 12 місяців перед зверненням по призначення субсидії придбав квартиру, транспортний засіб чи оплатив навчання на суму, яка на час звернення перевищує 10-разовий розмір прожиткового мінімуму для зазначених осіб. Прожитковий мінімум, встановлений на 1 липня 2010 року: для

дітей віком до 6 років — 771 грн, для дітей від 6 до 18 років — 921 грн, для працездатних — 888 грн, для осіб, які втратили працездатність, — 709 грн. Отже, якщо куплено транспортний засіб, житло або сплачено за навчання, зокрема й на умовах кредитування, у розмірі, що перевищує суму 10 прожиткових мінімумів, субсидії не призначають.

— Якщо в квартирі зареєстрований пенсіонер та особа працездатного віку, що працює, але в квартирі не проживає. Який відсоток нараховується у субсидії?

— До сукупного доходу сім'ї входить дохід як пенсіонера, так і працездатної особи. Обов'язковий платіж становитиме 15 відсотків.

— Як визначити норму площі житла, якщо в ньому мешкає непрацездатний громадянин до 16 років?

— Норму володіння чи користування загальною площею житла та нормативи користування комунальними послугами для призначення субсидії встановлюють з розрахунку 21 квадратного метра на наймача і кожного зареєстрованого в житловому приміщенні та додатково 10,5 квадратних метра на всіх зареєстрованих, а для мешканців однокімнатної квартири — на загальну площу.

— Якщо особа в 17 років закінчила школу і не працює, чи потрібно ставати на облік у Центр зайнятості, щоб одержати субсидію?

— Субсидії не призначають, якщо в помешканні зареєстровані громадяни працездатного віку, які не працювали і не навчалися у загальноосвітніх, професійно-технічних, вищих навчальних закладах I-IV рівнів акредитації з денною формою навчання та не були зареєстровані у службі зайнятості населення як такі, що шукають роботу, протя-

гом трьох місяців, котрі передують місяцю звернення по призначення субсидії. Виняток становлять громадяни, які доглядають за дітьми до досягнення ними трирічного віку та ті, хто доглядає за дітьми, що потребують догляду протягом часу, визначеного у медичному висновку лікарсько-консультативної комісії, але не більше ніж до досягнення ними шестирічного віку. А ще громадяни, які мають трьох і більше дітей віком до 16 років і доглядають за ними, доглядальники інвалідів I групи або дітей-інвалідів віком до 18 років, або інвалідів I чи II груп внаслідок психічного розладу, або осіб, які досягли 80-річного віку, фізичні особи, котрі надають соціальні послуги.

З урахуванням конкретних обставин на підставі рішень районних, районних у Києві та Севастополі держадміністрацій та виконавчих органів міських і райрад або утворених ними комісій, органи праці та соціального захисту населення можуть призначати субсидії як виняток. Тобто на підставі акта обстеження матеріально-побутових умов сім'ї.

— Якщо в квартирі зареєстровано дві особи, одна з яких навчається за кордоном. Чи враховувати цього мешканця для визначення права на оформлення субсидії?

— Субсидію визначають залежно від кількості зареєстрованих у житловому приміщенні осіб, яким нараховується плата за ЖКП, та їхніх доходів. Якщо зареєстровані в помешканні особи фактично не проживають там, під час призначення субсидії їх не буде враховано, якщо на них, за даними підприємств-надавачів послуг, не нараховуватиметься плата за ЖКП. Питання щодо цієї плати вирішують з підприємствами та організаціями, які надають послуги.

— Чи нараховується субсидія студентам, які мешкають у гуртожитку і сплачують за проживання?

— Право на отримання субсидії поширюється на громадян, які проживають у гуртожитках, на оплату користування житлом.

— Якщо в квартирі зареєстрований громадянин, місце перебування якого неможливо встановити, що треба зробити, аби оформити субсидію?

— Якщо у житловому приміщенні зареєстрована особа, яка фактично не проживає та місце перебування якої неможливо встановити, під час призначення субсидії її не буде враховано, якщо підприємства-надавачі послуг підтвердять, що на цього мешканця плати за ЖКП не нараховують. Ці питання громадяни вирішують з підприємствами та організаціями, які надають певні послуги.

Нагадаємо, що станом на 26 серпня до місцевих управлінь праці та соціального захисту населення надійшло 287,9 тисячі листів із заявами про призначення субсидії. Здійснено автоматичний перерахунок субсидій з урахуванням нового відсотка обов'язкового платежу 158,2 тисячі сімей ●

ВИКОНАВЧИЙ ОРГАН КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (КИЇВСЬКА МІСЬКА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ) РОЗПОРЯДЖЕННЯ

Про внесення змін до розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 31.08.2009 № 979

Розпорядження № 621 від 17 серпня 2010 року

Відповідно до статті 28 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”, статей 7, 31 Закону України “Про житлово-комунальні послуги”, постанови Кабінету Міністрів України від 20.05.2009 № 529 “Про затвердження Порядку формування тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій” (зі змінами і доповненнями), з метою приведення у відповідність до законодавства України розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), в межах функцій органу місцевого самоврядування:

1. Внести зміни до розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 31.08.2009 № 979 “Про погодження тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій”, виклавши пункт 2 у такій редакції:

“2. ЖБК, ОСББ та іншим балансоутримувачам жилих будинків, що не відносяться до комунальної форми власності, уповноваженим ними особам або управителям жилих будинків, що надають послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій по будинках, які не включені до цього розпорядження, подати до Головного управління з питань цінової політики виконавчого органу Київської місь-

кої ради (Київської міської державної адміністрації) відповідні розрахунки тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій та результати громадських слухань, оформлених письмово в установленому законодавством порядку для встановлення тарифів по цих будинках”.

2. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на заступників голови Київської міської державної адміністрації згідно з розподілом обов'язків.

Виконуючий обов'язки голови
О. Попов

Про внесення змін та доповнень до розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 10.06.2009 № 663

Розпорядження № 626 від 18 серпня 2010 року

Відповідно до законів України “Про місцеве самоврядування в Україні”, “Про основи містобудування”, з метою прискорення завершення будівництва житлових будинків у 26-А мікрорайоні житлового масиву Вигурівщина — Троєщина та комплексної забудови мікрорайону, в межах повноважень органу місцевого самоврядування:

1. Внести зміни та доповнення до розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 10.06.2009 № 663 “Про передачу функцій замовника будівництва та реконструкції окремих об'єктів комунального господарства в 26-А мікрорайоні житлового масиву Вигурівщина — Троєщина у Деснянському районі”, а саме:

— у пунктах 1 та 3 слова “Головне управління капітального будівництва міста Києва виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)” замінити словами “Комунальне підприємство з питань будівництва житлових будинків “Житлоінвестбуд — УКБ” у відповідних відмінках;

— пункт 2 викласти у такій редакції:
“2. Деснянський районний у м. Києві державний адміністрації спільно з Головним управлінням капітального будівництва міста Києва виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) та Комунальним підприємством з питань будівництва житлових будинків “Жит-

лоінвестбуд — УКБ” у встановленому порядку забезпечити передачу Комунальному підприємству з питань будівництва житлових будинків “Житлоінвестбуд — УКБ” функцій замовника, обсягів незавершеного будівництва на час передачі об'єктів (безоплатно передати) розробленої за інвестиційні кошти проектно-кошторисної документації, обладнання та матеріалів, які придбані для комплектації об'єктів, по об'єктах, зазначених в п.1 цього розпорядження, та проведення розрахунків з проектною та підрядною організацією за фактично виконаної роботи після введення об'єктів в експлуатацію”;

— Підпункти 3.4, 3.5 пункту 3 виключити;
— пункти 4,5 виключити.
— пункт 6 вважати відповідно пунктом 4.
2. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на заступників голови Київської міської державної адміністрації згідно з розподілом обов'язків.

Виконуючий обов'язки голови
О. Попов

Про проведення продовольчих ярмарків у м. Києві

Розпорядження № 629 від 19 серпня 2010 року

Відповідно до пункту 2 статті 22 Закону України “Про столицю України — місто-герой Київ”, статті 30 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні” та з метою забезпечення мешканців м. Києва продукцією рослинництва, тваринництва і продуктами їх переробки, іншими продуктами харчування, повного задоволення попиту киян та гостей міста на товари першої необхідності, в межах здійснення функцій органу місцевого самоврядування:

1. Забезпечити проведення в м. Києві у вихідні та передсвяткові дні ярмарків із продажу сільськогосподарської продукції, плодово-овочевих товарів, борошна, круп, макаронних виробів тощо.

2. Головному управлінню внутрішньої торгівлі та побутового обслуговування населення виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації):

2.1. Подавати на затвердження заступникові голови Київської міської державної адміністрації згідно з розпо-

ділом функціональних обов'язків графік проведення ярмарків із продажу сільськогосподарської, плодовоовочевої продукції та інших продуктів харчування на I півріччя наступного року до 15 грудня поточного року та на II півріччя — до 15 червня наступного року.

2.2. Рекомендувати керівникам підприємств харчової та переробної промисловості м. Києва брати участь у проведенні ярмарок із продажу сільськогосподарської, плодовоовочевої продукції та інших продуктів харчування та представляти продукцію власного виробництва.

2.3. Забезпечувати чергування відповідальних працівників Головного управління під час проведення ярмарків.

3. Виконавчим органам районних у м. Києві рад (районним у м. Києві державним адміністраціям):

3.1. Розширювати географію проведення ярмарків в місцях, недостатньо забезпечених торговельною мережею з продажу продовольчих товарів, враховуючи наявність під'їзних шляхів та можливість перекриття руху міського транспорту.

3.2. Визначитися з кількістю та місцями проведення ярмарків та до 05 грудня поточного року подавати до Головного управління внутрішньої торгівлі та побутового обслуговування населення виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) графік проведення ярмарків із продажу сільськогосподарської, плодовоовочевої продукції та інших продуктів харчування на I півріччя наступного року, і до 05 червня наступного року — на II півріччя.

3.3. Залучати до участі в ярмарках безпосередніх сільськогосподарських виробників та переробні підприємства з різних регіонів України, заохочуючи їх до цих заходів шляхом надання безкоштовних місць та створення сприятливих умов для здійснення торгівлі власною продукцією.

3.4. Здійснювати підготовку місць для проведення ярмаркових заходів, прибирати їх напередодні та після завершення торгівлі, передбачати встановлення урн та баків для сміття, пересувних біотуалетів.

Про реконструкцію вул. Сортувальної на ділянці від вул. Канальної до вул. Клеманської у Дарницькому районі

Розпорядження № 631 від 19 серпня 2010 року

Відповідно до Законів України “Про місцеве самоврядування в Україні”, “Про дорожній рух”, “Про автомобільні дороги” та з метою приведення до належного технічного стану дорожнього покриття проїзної частини та тротуарів вул. Сортувальної на ділянці від вул. Канальної до вул. Клеманської у Дарницькому районі, в межах функцій органу місцевого самоврядування:

1. Здійснити в 2010 році розробку проектно-кошторисної документації та реконструкцію вул. Сортувальної на ділянці від вул. Канальної до вул. Клеманської у Дарницькому районі.

2. Визначити комунальну корпорацію “Київавтодор” замовником виконання робіт, зазначених в п. 1 цього розпорядження.

3. Комунальний корпорації “Київавтодор”:

3.1. Визначити генеральну проектну та генеральну підрядну організації на виконання робіт, зазначених в п.1 цього розпорядження, на тендерній основі.

3.2. Розробити та затвердити у встановленому порядку проектно-кошторисну документацію.

3.3. Одержати в інспекції державного архітектурно-будівельного контролю дозвіл на виконання будівельних робіт, зазначених в пункті 1 цього розпорядження.

3.4. Одержати в Головному управлінні контролю за благоустроєм міста Києва виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) ордер на виконання робіт, зазначених в пункті 1 цього розпорядження.

3.5. Розробити та погодити в управлінні Державної автомобільної інспекції ГУ МВС України в м. Києві схему організації дорожнього руху на період виконання будівельних робіт, з частковим обмеженням руху на дільницях проведення робіт.

4. Головному управлінню транспорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) у встановленому порядку подати до Головного управління економіки та інвестицій виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) інвестиційні пропозиції щодо включення робіт з розробки проектно-кошторисної документації та з реконструкції вул. Сортувальної на ділянці від вул. Канальної до вул. Клеманської у Дарницькому районі до програми соціально-економічного розвитку міста Києва на 2010 рік.

5. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на заступників голови Київської міської державної адміністрації згідно з розподілом обов'язків.

Виконуючий обов'язки голови
О. Попов

Про міжвідомчу міську раду по туризму та екскурсіях

Розпорядження № 637 від 20 серпня 2010 року

Відповідно до Закону України “Про туризм” та з метою підготовки і розробки пропозицій для створення організаційно-економічних, фінансових та правових умов функціонування місцевої інфраструктури обслуговування туристів, а також ринкових засад розвитку туристичної діяльності, розробки та реалізації програм з подальшого розвитку туризму і екскурсій, вдосконалення туристично-екскурсійної роботи та у зв'язку зі змінами у персональному складі міжвідомчої міської ради по туризму та екскурсіях:

1. Затвердити новий склад міжвідомчої міської ради по туризму та екскурсіях, створеної розпорядженням Київської міської державної адміністрації від 28.08.1997 року № 1320, що додається.

2. Затвердити зміни до Положення про міжвідомчу міську раду по туризму та екскурсіях, затвердженого розпорядженням Київської міської державної адміністрації від 03.12.2002 року № 2169, виклавши його в новій редакції, що додається.

3. Визнати таким, що втратило чинність, розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 18.06.2007 року № 724 “Про міжвідомчу міську раду по туризму та екскурсіях”.

Виконуючий обов'язки голови
О. Попов

Додатки не друкуються.
Ознайомитися з ними можна в секретаріаті Київради

Великий Могол

Фото Павла Пашенка

Віктор СТЕЛЬМАХ — корінний киянин, журналіст, мандрівник, експерт із авто та побутової техніки — сьогодні дебютує як прозаїк. Його герої — люди, які живуть на зламі епох і натрапляють на непередбачувані перешкоди.

— Э, мужики. Я вам скажу, самое главное — почувствовать себя Человеком. С большой буквы. Важным таким и великим, как Бабрак Кармаль. Или как Великий Могол...

Петюня накатиł еще 150 “Холодного яра”, занюхал последним кусочком “Докторской” и потянулся к баночке с подкисшей консервированной капустой...

...То, что по телевизору рекламу показывают, как бутылкой “Фанты” машины тормозят — это все фигня. Помню, как-то мы пляхой “Русской” поезд за бугром на три часа (!) задержали. Правда, в Монголии. Ну, все равно вроде заграница...

Стакан портохи пошел горячо, глубоко и объемно. Петюниным щечкам стало жарко, табуреточка под ним стала мягкой и поплыла, а мысли начали выстраиваться в хронологическую последовательность...

— Это было сразу после ГКЧП. Народ тогда рванул на Польшу с болгарскими сигаретами, лампочками и командирскими часами. Но я же умный, хе-хе, нахрен мне туда, куда все прутся, да и загранпаспорта не было. Я, как сейчас модно говорить, провел маркетинговое исследование и решил двинуть в Магнолию, как мы ее называли. В туристическую, так сказать, ходку. Поговорил с друзьями на базаре и выяснил интересную вещь. Во-первых, основные национальные болезни монголов — это триппер и алкоголизм. Значит, надо затариваться трихополом и водкой. Во-вторых, у них там тогда началась беда типа национального возрождения, и все поголовно вырядились в чапаны (халаты та-

кие), идиотские островерхие шапочки вроде буденовки и сапоги. Причем самый солидол было ходить не в кирзачах, а в офицерских кожаных.

Короче, купил я в аптеке сто пачек трихопола, ящик водки, выстояв в гастрономе, и у одной телки с “почтового ящика” взял 20 пар сапог — пообещав привезти кожаную куртку. Прикупил еще пару блоков “Стюардессы”, дома взял котлы “Полет” (которые ходили два часа в сутки), упаковку размагниченных кассет BASF и поломанный фотоаппарат “Этюд” за 7 рублей.

Пингвин

Добирались мы долго. Сперва самолетом до Москвы. Оттуда с посадкой в Омске до Иркутска, потом поездом через Наушки в Улан-Батор. Публика собралась — мама, не горюй! Групповод — старая стерва, председатель профкома какого-то универмага, которая просила всех помочь провезти деньги. Симпатичная девица с обручальным кольцом и поэтической фамилией Хармс. Похожий на комиссара Катанью из “Спрута” Лёва Крендлер, которого я называл самым симпатичным евреем. Куча всяких товароведов, студентов и безработных инженеров.

По дороге, кстати, прикол был. Ехал с нами один начинающий бизнесмен с дебильным фейсом и походкой, как у пингвина. Мы его так и прозвали между собой.

Петюня хорошо хлебнул портохи, доел скользкий ломтик колбаски и вытер пальцы о жесткую серую бумагу с целлофановыми ленточками шкурки.

Душевно сидим. Так вот, этот Пингвин рассказывал всем, что собирается открыть собственную фирму. Я, говорит, хочу изучить, что куда лучше везти и потом продавать эту информацию “челнокам-мешочникам”. Задорого! “Ну что, круто?” — спрашивал он и гнусенько хихикал. И везде совал свое ухо, когда кто-то рассказывал, что везет, на чем и где надо делать “подъем”. Короче, занимался профессиональным сбором информации.

В Иркутске мы с Крендлером решили его подколоть. От прилета до поезда был почти целый день. Все пошли шататься по городу, докупить чего-нибудь напоследок. Мы с Лёвой затеяли разговор о том, что “улетает” в Магнолии. Пингвин тут как тут. Ну, Лёва и говорит, что он слышал, будто монголы тащатся от пластмассовых плечиков — чапаны в юртах вешать, шкафов же там нет. Пингвин даже бровью не повел, сделал вид, что не может разгрызть кедровый орешек. А вечером приперся на перрон с пышной связкой бледно-зеленых пластмассовых вешалок. Они, как бублики, были нанизаны на веревку и прижатые к зашивке Пингвина, коромыслом свисали почти до земли. “Вот, в Центральном универмаге случайно нашел. У них же там, в юртах, шкафов нет, вот я и затоварился”, — прокомментировал счастливый Пингвин, с трудом протискиваясь в купе.

После пьяной ночи под стук вагонных колес (водки у всех — залейся) мы прибыли в Наушки. Здесь надо было пройти таможенно. Говорили, что у монголов хорошо идут наши деньги. Они их меняют на тугры один к трем. У меня было пару резервных сотен, но куда их спрятать, я не подумал. Точнее не смог — напился, а ночью какая-то крыса все время шуршала и не давала спать. Утром бабка ходила отдельно от меня. Гляжу — на перроне бабули кедровыми орешками торгуют. В кулечках из газеты “Труд”. Я у одной купил, в газетку свои соточки завернул и обратно орешки засыпал. Штирлиц! А кулечек прямо на стол в купе положил. Правда, нас почти не проверяли — групповодика собрала со всех по бутылке водки “для таможни” (потом оказалось, что она почти всю себе забрала). Когда прошли монгольских таможенников (которые почему-то бегали по крышам вагонов и сверху заглядывали в окна), Лёва достал складной ножик и стал ковыряться лезвием за прикрученной к стене мягкой дерматиновой “спинкой”. Минут за пятнадцать он извлек оттуда несколько сторублевых купюр. “Полночи запихивал!” — гордо заявил он. И я понял, откуда в поезде взялись крысы...

Покулив, Петюня достал из-под стола еще одну бутылку портохи. Обжигая пальцы спичкой, прижег пластиковую крышечку, подковырнул ее пальцем и глубоко глотнул “из горла”. Ему понравилось, как винчик глухо булькает, и, сказав: “Вперед, горнисты!”, он повторил процедуру.

Тарбахан

В нашей гостинице оказались другие туристы, и группу на одну ночь решили разместить в кемпинге на границе пустыни

Гоби. Народ заныл, что мы теряем целый базарный день, но ночевать на вокзале никто не решился. “Монголы хуже цыган и румын вместе взятых. Только смотри, лифчик снимут — не заметишь”, — говорила пожилая приличного учительского вида спекулянтка в очках.

Все поехали в кемпинг. Да, чуть не забыл, когда в столице Монгол Шуудан мы перегружались с поезда в автобус, кто-то сильно дернул меня за локоть и прошипел в самое ухо: “Тарбахан нада?!” “Нет”, — на всякий случай ответил я, шарахаясь от грязненького и какого-то мутного монгола с целлофановым пакетом. Потом с подобными предложениями много раз приставали почти ко всем “туристам”. В Киеве мы часто смеялись, когда, заведя в толпе кого-то из бывших согруппников по поездке, тихонько подходили сзади и вместо приветствия орал: “Тарбахан нада?!”. “Покажи”. Он деловито достал из дежурного пластикового пакета что-то завернутое в газету и, пошуршав, сунул мне под нос рыжий мех. “Тарбахан”, — веско сказал монгол. “Нет”, — разочарованно отстранился я.

По монгольским меркам кемпинг, наверное, считался крутым. В ложбинке между поросшими жухлой травой сопочками, как прыщ, торчал ресторан с блестящей золотистой крышей вроде пагоды. Прыщиком поменьше метрах в двухстах выскочил санузел, а еще дальше мелкой сыпью расположились юрты. Они были из белого верблюжьего войлока с деревянными, покрашенными яркой красной краской дверьми, которые снаружи запирались колышком на веревочке. Внутри под “стенами” стояло четыре кровати, тоже ярко-красных и расписанных затейливыми узорами. В центре юрты — железная буржуйка и куча кедровых дров, в “потолке” дырка, размер которой можно было регулировать, потянув за веревку.

Ужин в ресторане я запомнил на всю жизнь. Одна стена была полностью стеклянной и сквозь нее открывался такой вид — куда там Айвазовскому! Внизу тонкая полоска серо-рыжих низкорослых сопочек, а над ними бледно-голубое прозрачное мерцающее небо. Солнце садилось, и маленькие облачка, как чешуя, застилавшие все небо, вдруг заискрились, окрашиваясь в фиолетовый, сиреневый, розовый, красный, оранжевый цвета. При чем каждая чешуйка отдельно, как мозаика или грудки земли на вспаханном поле. Ближе к горизонту — светлее, чем выше — синее, насыщеннее и, наконец, переходили в грязно-сине-серую массу. Такого пёстрого неба я никогда и нигде больше не видел...

Петюня несколько раз мощно хлебнул красного крепленого и закурил, мечтательно прикрыв глаза: “Какой кайф!”

Ночевка в юрте была угарной. В смысле мы опять напились, а дрова так надымили, что как только я увидел через дырку в “потолке”, что начало светать (“Полет”, как обычно, стоял), помелся в WC отлить. Свежий воздух меня не взбодрил, а вот вода из финской сантехники — ноль

градусов, не больше. Артезианская, блин, больно пальцем прикоснуться, не то что в пригоршню набрать. Так я двумя пальцами и умывался. Изо рта выхлоп, но чистить такой водой зубы — коченеешь, не успев подумать.

А на улице какая-то возня. Здоровые мужики в хаки с винчестерами загружаются в Жеер. Кто такие, откуда? Хрен его знает, вчера, вроде, не было. Потом нам рассказывали, что это американские охотники — приехали охотиться на тарбахана. Якобы его пупок используют в фармакологии. Покупают по 600 баксов за штуку. А тарбахан это что-то среднее между тушканчиком, зайцем и крысой.

Архи

С “Русской” (а все почему-то затарились “Русской”) у нас вышла накладочка. Когда мы, наконец, дотащились до Улан-Батора, групповодика предупредила, что продавать водюру монголам нельзя — поголовный алкоголизм. Всем взрослым поэтому выдають талоны на одну бутылку в месяц. Штраф за продажу из-под полы тысяча рублей. Значит, продавать надо осторожно, зато цена больше сотни за бутылку. Говорила еще, будто полиция даже сумки на базаре проверяет. Поэтому, загружая сигареты, трихопол и офицерские сапоги, пару бутылок водки я засовывал за пояс джинсов и прикрывал свитером. С сапогами у них тоже комедия. Все взрослое население, независимо от роста, носит только 39-40-й размер. Кочевники, блин. А мне телка с военной базы как раз такой неликвид и дала. Пошли на ура. Аж зашестелели...

Петюня хлебнул еще красенького...

Трихопол тоже брали пачками. Подойдет какое-нибудь чмо в марлевой повязке, только закрывшие узкие глазки видно, и, не торгуясь, отсчитывает грязными пальчиками тугры (это они так гордо называют свои тугрики).

А базар у них... Даже те, кто торговал в Румынии, говорили, что это атас. Толкаются, дергают за рукав, орут, окружают, лезут в сумки, выхватывают из рук. Мы становились кругом по пять-шесть человек, спина к спине, внутри обороны сумки с товаром. Когда базар закрывался, устраивали “шоу-румы” в номерах гостиницы. К обеду монголы уже поджидали нас у центрального входа.

За день до отъезда я продал уже практически все. Даже просроченную фотопленку “Свема” и поломанный “Полёт”. Но оставался еще почти ящик водки. Монгольский полоскательный продукт был довольно мерзким. Даже если пить его раз в месяц — не соскучишься. Местная водка называлась “Архи” и, судя по этикетке, делалась из каких-то овошей. Не знаю, что это название значит в переводе, но думаю, монголы воспринимают его как “Арфа” — то есть душевная музыка. И выговаривают мелодично, протяжно и нежно архи-и-и-и.

Наши “ходачки” обычно продавали водку прямо у центрального входа в гостиницу. Там всегда крутились страждущие и местные спекулянты. Пока никто не попался, но я решил не рисковать, и, по обыкновению засовывая за пояс джинсов пару буты-

лок, продумал “легенду”. Мол, собрался в гости к своему знакомому, который обещал встретиться со мной у гостиницы. Такой рассказ, по моему мнению, во-первых, демонстрировал украинско-монгольскую дружбу, во-вторых, имел под собой почти реальную основу. На днях Пингвин познакомился с какой-то местной красоткой, похожей на нашу привокзальную цыганку, и пошел к ней в гости поговорить о бизнесе. Вернулся он под утро, помятый, с дикой головной болью, без паспорта и копейки денег. Где был — не помнил, возвращался домой по “вольчому билету” и сопроводилковке из нашего посольства.

Пока спускался по лестнице, одна бутылка провалилась в штанину, и я постоянно пытался вытолкнуть ее наружу. Со стороны создавалось впечатление, будто у меня перманентно чешутся, извините, яйца. На улице ко мне почти сразу подошел какой-то рослый (по местным меркам) монгол и, крепко дыхнув перегаром, спросил: “Водошка есць?”. Я кивнул, и он сунул мне в руку комок замусоленных тугров. Я начал расправлять и пересчитывать деньги. Оказалось, что их меньше трети. “Извини,— сказал я,— мало”, — запихнул свою “Русскую” обратно за пояс, а деньги сунул шаромыжнику в нагрудный карман куртки. Он противно, слюняво улыбнулся, опять приблизил ко мне свой выхлоп и нагло заявил: “Или ты продашь мне водку, или я позову палисию и тебя острафуют”. “Отдыхай”, — коротко ответил я и отвернулся. А за спиной уже орала: “Палисия! Палисия!”.

Как из-под земли, передо мной возникло два низкорослых шкета в синей полицейской форме советского образца (у нас уже тогда носили маранговую). С красными погонами, в галифе и сапогах. “Парадавал водка!” — заорал, тыча в меня пальцем, наглый монгол. “Пайдёмте”, — сказал один шкет, указывая на вход в гостиницу. Отделение оказалось прямо на первом этаже, там представителям власти уже что-то объясняли пару человек из наших.

“Парадавал водка?” — спросил дежурный. “Нет, — спокойно от-

ветил я, — водка у меня, деньги — у него. К знакомому в гости собрался, а он пристал — продай, продай”. “Пакази водка”, — сказал дежурный, и я извлек из-под свитера свою “сладкую парочку”. — Харасо. Паспорта есть?” — “Нет”, — удовлетворенно ответил я (помня о Пингвине, я предусмотрительно спрятал его под матрасом в номере). — “Харасо. Водка оставляй, иди за паспорта”. “Ну, вот и славненько,— подумал я,— так я теперь и вернусь”.

Я уже собирался повернуть ключ в двери своего номера, представляя, что сейчас покурю, а потом вздремну часок перед обедом, как к двери тихонько подгреб какой-то подросток. “А ты куда? Магазин закрыт”, — злобливо произнес я. “Палисия, асобый атдел”, — сказал подросток и сунул мне под нос краснокожую ксиву. Приехали, подумалось мне, на особистов нарвался. Международный конфликт, твою мать. “Заходи, гостем будешь”...

Петюня сидел, улыбаясь сам себе и своему рассказу. Он опять хлебнул портюхи.

Особисты

Монгол первым сквозонул в дверь и уселся у меня на кровати. “Курить будешь?” — спросил я, протягивая пачку “Стюардессы”. Особист взял сигарету. Покурили. “Нравится? Бери еще”. Еще закурили. “Ты думаешь, мне водки жалко,— начал я.— Нет, не жалко. Я к товарищу в гости собирался, а тут этот нехороший человек пристал”. Монгол молчал. Взял еще одну сигарету. “Вот приходи ко мне в гости. Я тебя тоже водкой угощу. Сало кушать будем, песни петь”. Монгол оживился: “Харасо говорис. Спасибо, спасибо, я прииду после работы”. “Заходи”, — и я сделал какой-то барский жест рукой. Подросток заерзал, потом, невзначай зацепив в карман пачку моих сигарет, направился к двери. “Я при-и-ду. Харасо говорис”.

Вечером в дверь деликатно постучали. На пороге стоял мой подросток, разодетый в мафиозный просторный плащ до пят из какой-то гороховой атласной ткани. “Я присол”. — “Заходи”.

Но пацан, наоборот, освободил проход: “Эта нас нацяльник отделения, эта нас камандир взвода, эта нас камандир отделения, эта нас харосий афицер”, — затараторил полицейский, пропуская в номер каких-то монголов в форме и в штатском. “Заходите, заходите”, — также зачитил и я, приглашая гостей рассаживаться за столом. Полез в сумку сразу за парой водки, хлебом и салом. “Хлеб украинский! Сало! Стратегический продукт!” — комментировал я. Монголы улыбались. Как ушли первые две бутылки, я даже не заметил. Пили за дружбу, за Монголию, за Украину, за свободную торговлю. Потом кто-то из гостей выудил из-под стола сперва одну, а затем и вторую бутылку моей конфискованной “Русской”. Следом появилась “Архи”. “Смотри,— сказал один монгол и стал колотить по дну бутылки ладонью. “Безкозырка” из фольги, которая закрывала горлышко, вздулась. — На юрту похоже”. Я был восхищен...

Какая прелесть! Петюня заржал и хорошо хлебнул из горла.

Вдруг дверь номера открылась. В проеме замер Крендлер (он жил со мной в одном номере). Лёва испуганно глядел на полицейские погоны. “Заходи, это наши друзья!” — весело заорал я. “Ну,— Лёва замаялся,— раз пошла такая пьянка, я тоже выставлюсь!” Все обрадовались, а он достал из шкафа три бутылки “Русской”, пачку “Родопи” и банку ставриды. А было уже по бутылке на рыло. Когда начали пить Лёвину, мне захотелось спеть бендеровскую песню (верный признак, что хорошо “встало”). Монголам понравилось, и они затянули свою душевную. Лёва не пел. Монголы начали “отъезжать”, кто-то, порывшись по карманам, протянул мне сто тугриков: “Я у тебя хочу купить есё одну”. — “У меня больше нет”, — благообразно ответил я. “У меня тоже”, — подхватил Крендлер. “Пайдем купим у кого-то из васих”, — сказал монгол. — “В форме? Я сам схожу”, — и я вышел за двери.

В ближайших номерах никого не оказалось, видно, шлялись по магазинам. В глубине коридора маячила поэтическая Хармс. “У тебя водка есть?” — заорал я. На

слово “водка” из одного номера вывалился толстый пьяный монгол и поплелся ко мне. “Есть водка? А зенсина есть? Плащ сто долларов. И тебе десять. Я бизнесмен. Спроси”. Но я уже целенаправленно двигался к Хармс. Торговля у нее не шла, поэтому к полицейской сотне я добавил свою десятку тугров. “Дай бутылку. Потрахаться хочешь? Монгол сотку баксов обещает”. Тогда это были очень большие деньги. У меня в месяц по зарплате в пересчете выходило около 20—25 долларов. Когда я заходил в номер, Хармс и пузатый бизнесмен у своих дверей играли в гляделки.

Потом я “подал угловой” еще несколько раз и в поисках “нектара” обнаружил водку, сданную для таможни, в закромах групповодихи. Но это меня не оскорбило. Всем было хорошо, и мы с Лёвой уже начали беспокоиться, чтобы кто-нибудь из гоноровых гостей не остался у нас на ночевку. Наконец они ушли. А на прощание самый толстый и, наверное, главный сказал, что мы классные ребята, и они нас завтра приглашают в ресторан. Завтра мы уезжали.

Великий Могол

Мы с Крендлером раздавили еще одну “Русскую” и, кое-как добравшись до кроватей, в одежде заснули.

На завтрак мы не пошли. Около полудня выбрались-таки в бар чего-нибудь грызнуть. Там со вчерашним толстым бизнесменом сидела наша поэтическая. Помтая, с зеленовато-серым ярко накрашенным личиком, закишмиными глазами и мерзким выхлопом изо рта.

Мы похмелились и решили вздремнуть до обеда. Невинный дневной сон разрушил громкий стук в дверь. “Что вы натворили?! — орала групповодиха.— Вас по всей гостинице полиция ищет! Целый наряд на “луноходе” приехал! (Монгольские полисмены разрезжали на наших “уазиках”)

Крендлер заржал: “Они ж нас вчера в ресторан пригласили! Я, блин, уже и забыл. А эти козлы так нажрались, что номера не помнят”. Толстая исчезла, а я, пытаюсь шевелить мозгами, серьезно сказал: “Паспорт запрячь под матрас. Хрен его знает, куда они нас на “канарейке” прокатить собрались. Не известно, на пружинах или в боксе”. Перестройка только началась, и поучительные рассказы “о коварном зарубежье” еще занозой сидели в башке. Советский паспорт — это святыня, можно сказать, частица нашей необъятной Родины. Утратить его — все равно что прос... родную страну.

Мы запаковали в сумки по бутылке водки и пошли к парадному входу. У “лунохода”, припаркованного почти на крыльце, нас радостно встретили вчерашние собутыльники в форме.

Ресторан оказался если не самым высоким среди уланбаторских хрущевских пятиэтажек, то уж точно самым эффективным зданием. Серая железобетонная юрта с золотой крышей, как у пагоды (видно, у них мода такая). Внутри — огромный пустой столовский зал с такими же столами и стульями, как в наших школьных буфетах. Важным гостям отвели кабинет — комнатушку размером в несколько кабинок для тайного голосования, отгороженную от общего зала занавесочками из светлой однотонной ткани. Только мы расселись, появилась невзрачная кривоногая официантка в мини-юбке

(белый верх, черный низ), которая принесла каждому по две порции баранина-рис, монгольскую фанту и по бутылке “Архи” на рыло. Зашел главный администратор, вежливо представился, пожал всем руки и взял у одного из полисменов кассету. Через минуту заиграла музыка. “Это вокально-инструментальный ансамбль нашего особого отдела”, — гордо сказал один полицейский. Из пробок “Архи” опять начали делать юрту, зашипела фанта на заливон, пошли в ход бараньи котлеты...

— Я, мужики,— сказал Петюня, заглядывая портвейн,— на баранину теперь смотреть не могу. Как услышу этот запах... Он опять конкретно приложился к бутылке.

Пили даже за право наций на самоопределение и за буддизм, и за хрен его знает что. Потом мы с Лёвой достали “Русскую”. Закусывали уже холодным слипшимся рисом. Но я следил за временем — нам же на поезд, а еще собраться и паспорт не забыть под матрасом. Монголы поняли. Уже изрядно тепленькие мы поплелись к “луноходу”. За нами увязался администратор.

В машине, которая включила мигалку с сиреной и ехала безо всяких правил, кто-то спросил: “А вы видели наш народный хурал?”. Какой там, к черту, хурал, подумал я. Мы, кроме базара, вообще ни хрена не видели.

“Уазик” влетел на центральную площадь Улан-Батора и резко затормозил. Полицейские, поддерживая, повели нас к мавзолею Сухе Батора. “Вот!” — гордо сказали они. А администратор уже бежал к нам с местным дежурным фотографом. Так мы и сфотографировались: на фоне Великого народного хурала, памятника Сухе Батору и мавзолея Сухе Батору. Я, положив руки на погоны монгольских особистов, застыл со счастливой пьяной улыбкой.

Как мы вернулись в гостиницу, как собрались и загрузились в автобус — не помню. В купе я бросил свои шмотки, залез на верхнюю полку и уснул на грязном матрасе. Мне снился стук вагонных колес и кожаные куртки.

Кто-то настойчиво пытался меня растрясать: “Тебя ищут”. — “Где мы уже?” — “В Улан-Баторе. Поезд задерживают. Уже три часа стоим. Пингвин все вешалки успел на сувениры раздать местному населению. Ищут того, который торговал водкой, говорят, что без пропуска не уедет”. Я потянул голову и выглянул в вагонное окно. “Бля, паспорт забыл под матрасом в гостинице,— обжигающе резанула ужасная мысль. Не надо было пить. Теперь точно замрут”, — подумал я.

По перрону медленно проезжал “луноход”. Доехав до конца поезда, он развернулся и двинулся обратно. Маскируясь, я глубоко вдавился в полку, одновременно вытянув голову, чтобы незаметно наблюдать за поисками полицейских. Они меня заметили. Канарейка остановилась, и из нее вывалились наши особисты: “Петья!”.

Оказывается, они специально задержали поезд, чтобы успеть привезти фотографии! А паспорт был у меня в заднем кармане джинсов.

За окном падал снег. Единственный слушатель — кошка — вылизывала бумагу от “Докторской”. Петюня валялся у табуретки на холодном линолеуме пустой кухни. Ему снилось, как горячо потрескивают кедровые дрова и разноцветное мозаичное небо пустыни Гоби. Он улыбался, оиущая себя Великим Моголом ●

Виктор СТЕЛЬМАХ

Фестиваль з безліччю рук

На музичному форумі Chamber Music Session продемонструють гру на фортепіано від однієї до восьми рук

Олеся НАЙДЮК
"Хрещатик"

З 5 до 12 вересня у Києві триватиме незвичайний фестиваль. Попри те, що відбувається він у столиці уже вп'яте та знаний у музичних колах як фестиваль добірної, маловідомої камерної музики, цьогорічна програма подивує меломанів: центральну інтригу створюватимуть фортепіанні ансамблі, а чорно-біла клавіатура перетвориться на своєрідний полігон для маніпуляцій з кількістю рук — від однієї до восьми одночасно.

Звідки взялася традиція "багаторучної" гри на фортепіано? Відхиленням від норми стала вже сама поява творів для однієї лівої руки. Звісно, композитори їх писали з огляду на певні екстремальні обставини. Наприклад, ще наприкінці XIX сторіччя композитор і піаніст Олександр Скрибін написав свої ліворучні "Прелюдію" і "Ноктюрн", оскільки пошкодив праву руку. Втім, коли він їх виконував, публіка сприймала це як своєрідний трюк. Мабуть, першим в історії ліворуким піаністом став угорський музикант Геца Зічі, друг Ліста. Внаслідок нещасного випадку він втратив руку 14-літнім, але займався музикою не перестав. Уже коли став композитором, він створив збірку фортепіанних етюдів для лівої руки, а також переклав лістівський "Ракоці-марш" для виконання в три руки і зіграв з автором басову партію. А найвідоміший піаніст-лівша — австрієць Пауль Вітгенштейн, брат філософа Людвіга Вітгенштейна. Він втратив праву руку на фронті під час Другої світової війни. Проте саме завдяки

Для піаністів Олександри Зайцевої і Дмитра Таванця фортепіанний ансамбль — це щось більше, ніж просто форма музикування

йому, музична література поповнилася величезною кількістю ліворучних творів: спеціально для Вітгенштейна писали Ріхард Штраус, Равель, Бріттен, Прокоф'єв, Борткевич та інші. Тепер ці твори грають (особливо в навчальних закладах) або задля технічної розробки лівої руки (за складністю вони нічим не поступаються тим, що виконують двома руками), або через розтягнення чи інше пошкодження музикантом правої руки. Але, звісно, ці твори є в концертній практиці й піаністів зі здоровими руками.

Твори для двох, трьох фортепіано, відповідно для чотирьох і шести рук, зазвичай з'являються як результат перекладення творів, написаних в оригіналі для оркестру, причому це як авторські, так і виконавські версії. Особливо багато їх було створено наприкінці XIX і протягом XX сторіччя, адже цей інструмент — роль сцени — трактується як своєрідний оркестр.

А втім, останнім часом пишуть музику спеціально для кількох фортепіано — жанр фортепіанного ансамблю нині дуже популярний на Заході: там влаштову-

ють безліч спеціальних фестивалів і конкурсів, є чимало знаменитих фортепіанних дуетів, терцетів, квартетів.

Розвивається ця традиція і в нас. Зокрема її активно впроваджують у вітчизняну концертну практику молоді київські піаністи Олександра Зайцева і Дмитро Таванець, які відомі не лише як цікавий фортепіанний дует, а і як ініціатори та організатори міжнародного фестивалю Chamber Music Session. Цьогоріч форум відбудеться у чотирьох різних концертних залах: у Фонді розвитку сприяння мистецтвам, у Малому залі Національної музичної академії імені Петра Чайковського, у Спілці композиторів та в Національній філармонії. Буде багато музичних прем'єр і відкриттів невідомих для України імен. А головний "багаторучний" сюрприз фестивалю — це прем'єра в Києві шедевра Ігоря Стравінського опери "Свадебка" у концертному виконанні. Композитор зробив кілька редакцій твору, останньою була версія для чотирьох фортепіано, хору і ударних — вона й прозвучить 11 вересня у столичній філармонії ●

Гороскоп киянина на 1 вересня

День спокус. Аби не стати маріонеткою злих сил, будьте впевнені, що ваша доля під захистом Творця. Ні в чому не сумнівайтесь. Не гнівайтесь. Постуйте. Переїдати, зловживати алкоголем, розвагами, непотрібними балачками протипоказано. Корисно проводити очисні та оздоровчо-профілактичні процедури.

ОВНІВ очікують цікаві знайомства. Самі вирішуйте, в яке русло їх трансформувати. На службі вибухонебезпечна обстановка. Тримайте язика за зубами, інтриг не плетіть, інтуїція може зрадити саме тоді, коли намагатиметеся звести рахунки з кривдниками чи когось обманути.

ТЕЛЬЦІ, не варто піарити себе на громадській арені. На ваші рекламні трюки клонуть ниці духом люди. У трудовій діяльності будете неперевершеними. Вас поважатимуть як спеціаліста високого фаху, поповнивши скарбничку бонусів на користь кар'єри. Тільки нікому не заздріть і не мстіть.

БЛИЗНЯТА максимально продемонструють природний талант у ролі мудреця-наставника. Саме в робочому офісі та далеко від домівки вас оцінять гідно. З домашніми і шефом, на жаль, усе навпаки: тут ви безсилі верховодити. Вдаватимете героя — ризикуєте закласти вибухівку під життєві підвалини.

РАКИ, події дня запрограмовані кармічно. Йде відлуння життєвих сценаріїв із попередніх реінкарнацій. Не конфліктуйте з партнерами на роботі, бо ви схильні до самообману і можете незаслужено облити їх брудом, про що потім гірко пошкодуєте. В робочому офісі атмосфера, як на вулкані. Тож будь-які реорганізаційні заходи сприймайте не в штики, а як благодать небесну.

ЛЕВИ, гроші — це яблуко розбрату в стосунках із людьми. На перше місце поставте не матеріальні, а духовні блага, тоді мир і спокій стануть гарантом партнерської стабільності. Ваше щастя, успіх еволюції — в гармонії співдружності. А дратівливе Его приборкайте!

ДІВИ, удосконалюйтеся як професіонал. До вас завітають оригінальні ідеї, які можна продуктивно реалізувати. На сердечному "небосхили" — грим і блискавки. Чи не здається вам, що це наслідок вашого заземленого догматизму, підвищених претензій до рідних? Чи, може, ви самі є взірцем досконалості?

ТЕРЕЗИ, в офісі, як на мінному полі: промахи в службовій діяльності, підступні вибрики таємних недругів є неминучими, якщо небалагородно ставитимете до колег, вдавшись до помсти, виконуватимете трудові обов'язки механічно, без творчого натхнення, поставивши на чільне місце гроші. Не забувайте, що життя — це спектакль, і ваша "гра" повинна не озлобляти, а нести радість оточенню.

СКОРПІОНИ, займайтеся домашнім благоустроєм, ремонтуйте, прибирайте, чепуріть домівку, тоді й на душі розпогодиться. Від романтичних походеньок ніякої радості, одна журба та розчарування. Якщо душу точить черв'як помсти, задушить його! Коханки, коханці, авторитетні особи з попередніх життів усе ще крутяться в вашій орбіті. Тож щедро "розплачуєтесь" з ними, тоді й перешкоди зникнуть із доленосного шляху.

СТРІЛЬЦІ, зумійте домовитися з людьми на будь-яку тему. Кмітливість, дипломатична неординарність — ось що вас врятує від ворожих випадів і скандалів. Зате в ієрархії "керівник-підлеглий" суцільні проколи. Тут лукавий володарює, лякаючи конкурентами. Не піддавайтеся на його провокації.

КОЗОРОГИ, підживлюйте мізки і працюйте головою. Інтелект, висока фахова грамотність — це ваші годувальники, джерело прибутку. Нікого не критикуйте, не повчайте, показуйте не на словах а на ділі свій суперпрофесіоналізм та кадрову цінність.

ВОДОЛІІ, не звертайте уваги на людей, котрі вами гордують. Упевнити їх у протилежному — марна трата сил. Станьте самі собі паном, слухайте серце і чиніть так, як воно велить. Зміна обстановки, свіжі враження вкрай потрібні для підняття тону.

РИБИ, заховайтесь в "окоп" від ворожого ділового наступу, бо в бойовій перестрілці переможців не буде. Задовольняйтеся "нічиєю" і чистіть "пір'ячко" під рідним дахом. Дім — це тил, де можна сховатися та побути на самоті, допомогти рідним із їхніми проблемами ●

Підготувала Любов ШЕХМАТОВА, астролог

СУДОКУ

	4				9	7	5
			9		1	4	
	8			3		6	
4					6		
			7	5	9	1	4
5	1		6			8	
	7		5				6
	3			1			7
1							4

Відповідь на sudoku, вміщений у нашій газеті 31 серпня

Правила sudoku

Гральне поле 9 на 9 клітинок. Поле розділене на квадрати 3 на 3. На початку гри відома певна кількість цифр. Спочатку — заповнити всі порожні клітинки цифрами від 1 до 9 за такими правилами:

1. Цифра може з'явитися тільки один раз в кожному рядку.
2. Цифра може з'явитися тільки один раз в кожному стовпчику.
3. Цифра може з'явитися тільки один раз в кожному квадраті.

1	9	6	7	2	3	4	5	8
2	8	4	5	6	1	9	7	3
5	7	3	9	4	8	2	6	1
9	6	5	2	1	7	3	8	4
3	4	1	8	5	9	6	2	7
8	2	7	6	3	4	5	1	9
4	3	2	1	8	5	7	9	6
7	5	8	3	9	6	1	4	2
6	1	9	4	7	2	8	3	5

НАРОДНИЙ КАЛЕНДАР

Завтра

В Україні хмарно. На більшості території дощ. Вітер південно-західний, західний, 3—6 м/с. Температура вдень +16...+20°C, вночі +12...+14°C; на узбережжі Криму до +22°C; на Одещині та в Криму місцями +18...+20°C, на сході країни +26...+28°C, вночі +19...+20°C; у західних областях місцями +10...+16°C, вночі +9...+12°C.

На Київщині хмарно. Часом дощ. Вітер південно-західний, 3—6 м/с. Температура вдень +16...+18°C, вночі +10...+12°C.

Сьогодні

День знань — свято початку нового навчального року, перш за все, для учнів, студентів, вчителів та викладачів.

Андрія Стратилата і Фекли. Стратилата день прийшов, овес дійшов (поспів). На Феклу копай буряк. Весна красна, але голодна, осінь дошова, та сита. Осінь — то матка: кисіль та млинці, а весною — то гладко: сиди та дивись. Весна красна квітами, літо — снопами, а осінь — пирогами. Восени і в горобця бенкет, і в kota. Вітер, що дме цього дня з півдня, обіцяє добрий урожай вівса.

Іменинники:

Агапій, Андрій, Микола, Питирим, Тимофій і Фекла ●

Засновник — Київська міська Рада
В. о. головного редактора Денис ЖАРКИХ

Газета заснована 7 вересня 1990 року.
Перереєстрована в Міністерстві інформації України 10 січня 1999 року.
Свідоцтво серії КВ №3620

ХРЕЩАТИК

виходить у вівторок, середу, четвер та п'ятницю

Редакція листується з читачами тільки на сторінках газети. Газета публікує також ті матеріали, в яких думки авторів не збігаються з позицією редакції. При передруку посилання на "Хрещатик" обов'язкове. Рукописи не рецензуються і не повертаються. Матеріали зі знаком **Д** та під рубрикою "Конфлікт" друкуються на правах реклами. Набір, верстка та кольоропіділ: комп'ютерний центр газети "Хрещатик". Друк: СПД Скуйбіда В.П.

Загальний наклад 131855
Замовлення 253-10

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 Індекс щоденного випуску 61308

01034, м. Київ-34, вул. Володимирська, 51-б
Телефон для довідок 235-32-60, факс: 235-01-93
Телефони рекламного відділу: 234-21-84, 531-91-05, факс: 235-61-48
Телефон відділу розповсюдження та реалізації: 234-27-35
Internet: www.kreschatic.kiev.ua E-mail: info@kreschatic.kiev.ua